

Locuinta Redactorului

Cancelaria Redactiunii

in
Strada tragarilorului (L5-
vészutona), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articolii trimisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Domnece'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 8 fl. v. a.

Pre siese lune . . . 6 „ „ „

Pre anulu intregu . 12 „ „ „

Pentru Romanii'a:

pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei a.

„ 6 lune 16 „ = 16 „ „

„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-
brale pentru fiesoc-care publica-
tiune separatu. In loculu deschisa

20 cr. de linia.

Unu exemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 9. fauru, 1871.

Evinementulu dillei e numirea noului ministru Cislaitanu, carele e compusu precum urmata: Contele Hohenwart, presiedinte consiliului ministeriale; Dr. Habietnek, ministru allu justitiei; bar. Holzgethan fostu ministru de finante, remane la loculu seu; Dr. Schaeffle ministru allu comerțului si totolata insarcinatu cu conducerea provis. a ministeriului de agricultura; Iireccu, ministru allu cultelor si instructiunii publice; bar. Schollgen, mai. ministru allu aperarii de tierra. Acesti-a sunt barbati de statu, cari au a conduce affacerile Cislaitaniei; toti omeni necunoscuti, fara vre unu trecutu politicu si cari nu representa neci unu principiu, prin urmare de la cari in viitoriu inca nu potemu accepta nemica, seu cellu pucinu nu lucruri mari. Diurnalulu off. de Vienna saluta intrarea loru cu unu articlu pateticu, carele ne-ar indreptati a crede, ca acestu ministeriu are se inauguredie federalismulu in Cislaitania, daca nu am scl, ca in Austria e de moda a vorbi despre egal'a indreptatire a natiuniloru, una frasa acesta, carea s'a tocitu de multu si nu mai credu neci pruncii, ca intentiunea ar' poté fi serioasa. Diurnalulu off. face allusiune la art. 19. d'in legea fundam. de statu (in care se dice: „Tote poporele d'in statu sunt egal indreptatite, fia care poporu are dreptulu neviolabile la conservarea si dezvoltarea nationalitatii si limbei sille. Egal'a indreptatire a tuturor limbeloru regnicolari in scola, officie si in vietii publica este recunoscuta de statu.” etc.) ceea ce ne-ar' poté face se al-luncamu a crede ca acestu ministeriu are misiunea de a reconstrui Cislaitania pre bazea federalismului si a dá impulsulu spre assemene procedere si in Translaitania. Noi inse cunoscemu apucaturele acestea cu multu mai bine decâtu ca se ne mai pota amagi. Daca Corona ar' fi avutu intentiunea serioasa de a face se se inauguredie federalismulu pentru carele au luptatu si lupta cei mai buni cetatiani, amici ai existintiei imperiului absburgicu, si marea majoritate a locuitoriloru, ba, a fora de nemtii si magiarii suprematisatori si lacomi de domnire, se pote affirmá ca totalitatea locuitoriloru ambeloru parti alle imperiului absburgicu, atunci nu omeni necunoscuti, fora trecutu, fora a representá ei vre unu principiu, ci barbati de a caroru nume este strinsu legatu federatismulu, barbati ca Fischhof, Schuzelka, etc. ar' fi trebuitu se fia chiamati a executá principiuulu ce representedia ei, si pentru carele au luptatu si lupta, — atunci si numai atunci am fi gat'a a crede unadata intru bunele intentiuni si am salutá pre noulu ministeriu. Asta-data écca ce credemu. Se sciea ca ministeriulu Potocki are se vegete die pana la inchiarea lucrariilor Delegatiunii imp. dar' se acceptá totodata ca demisiunatul Potocki va fi de nou insarcinatu a constitui unu altu ministeriu cu misiunea d'a mai tanda-manda pana la momentulu binevenitu de a fi inlocuitu prin unu ministeriu centralisticu. Acesta misiune, dupa ce Potocki fu inlaturatu, are se o plinesca ministeriulu contelui Hohenwart. Incercarea de a impacá tote interesele natiunali ar' fi dara sarcina cea mare a noului ministeriu, inse spre assemenea lucru mare trebuescu alti omeni si alte mediu-loce. Celle doue nume Cehice pucinu voru impressiuná pre Cehii Boemie; dinsii perseveranti, cá mainainte nu se voru multumi cu vorbe late, ci voru insiste a li-se dá drepturile de autonomia in deplinetatea loru. — Polonii, cari nu sunt representati in noulu consiliu ministeriale, indignati de acesta desconsiderare voru deveni si mai netratabili cá mainainte. Nemtii voru combate de siguru pre noii ministri, indata ce ei voru observá ca politic'a acestora tinde a se apropiá de federalismulu, ce ar' curmá domnirea elementulu nemticescu. In fine, acestu ministeriu grea positiune va avé facia cu senatululu imper. pentru ca nu este essitu d'in majoritatea lui, cu unu cuventu pentru ca nu este parlamentariu. Adevratu e, ca imperatulu nu este indetoratu prin constitutiune

de a guverná cu ministerie parlamentarie neci in Cis- neci in Translaitania, dara nu mai pucinu este adevratu, ca exigentiele timpului si a impregiurariloru impunou monaroulu detorinta morale de a luá in consideratiune acestu momentu, de câte ori allege pre consiliarii sei. Combinandu tote, ajungemu la deductiunea, ca acestu ministeriu are se se frământu intru incercari sterpe de reconciliari, are se vegete die fora a lassá dupa sine vre unu resultatu, are se fie si este, precursorul unu altu ministeriu probabilmente centralisticu si nu federalisticu. Spre a se allege unulu seu altulu d'in acestea doue sistemuri, multu va contribui situatiunea europeana si mai allessu politic'a noului imperiu nemticescu facia de betranulu si imbetranitul imperiu allu Absburgiloru. Pucinu inca si lumin'a se va face si in asta privintia. — Buna impressiune a facutu primulu actu prin care noulu ministeriu si-a inceputu activitatea, amnestia data de monarculu pentru unu numeru mare de condamnati politici. Assemenea actu se facuse si sub Potocki, — sunt bune si aceste, impaca, desarma, dar' lucrulu principale remane sistemulu si nu acte de gratia. Poporele ceru drepturi si nu gratia.

Lectorii nostri cunosc, d'in scirile electrice, conflictulu ce se escase intre guvernulu de Paris si delegatiunea de Bordeaux, d'in incidentulu al-legeriloru. Conflictulu s'a impacatu, dupa ce noulu ministru Arago reduse prohibitiunea privitoria la eligibilitatea noiloru deputati ai fitoriei constituinte, numai la membrii familielor odeniora domitorie in Francia, éra nu si la partisanii acelloru-a, Gambetta revocá decretulu seu si totodata demisiuná. Pana la adunarea constituintei nu vomu avé sciri de importantia d'in Francia. Pacea are se se inchie cu guvernulu allessu de dins'a, de-cum-va numai Prussia nu se va incumetá, sub pretestu ca lucrurile se prea tragana, a assiedia unu guvernulu provisoriu, ceea ce inca se ventillédia, dar' nu este verosimile.

Crisea pretinsa in Romania'a s'ar' fi inlaturatu. Telegrammele celle multe si variate pana la una incurcatura caotica facu a presupune ca cestiunea Romaniei este obiectu de seriose discussiuni si felurite combinatiuni diplomatice. Totulu depinde de la matur'a si intiellept'a politica a Camerei si a guvernului Romaniei. Neci una data necessitatea n'a fostu mai imperiosa, cá asta-di, de a se reconciliá tote partitele, ba de a desparé ca atari si d'a se contopi intr'unulu, marele partitu natiunale. In nr. viit. vomu vorbi a nume despre cestiunea rom. asié dupa cum ni-o infatisiamu noi.

Bucuresci, 17/29 ianuarie 1871.

Domnule Redactoru!

In mediu-loculu schimbárilor, prin cari a trecutu Romania'a, neavendu decâtu sciri putienu imbucuratorie a vi impartesi, am tacutu, asteptandu mominte mai imbucuratorie, mominte cari se-mi offera una materia mai inveselitoria pentru lectorii stimabilulu diuariu ce rediget.

Amu asteptatu, si am fostu in dreptu se asteptamu de la camer'a presinte, carea este compusa d'in cei mai alesi barbati ai Romaniei, ca se puna capetu demoralisarii si decaderei, ce se manipulá cu atât'a tenacitate de cátra fostulu cabinetu si clic'a sa. . . . Representatiunea natiunale in fine si-a cunoscutu misiunea sa, si, departe de ori ce spiritu de partide, a datu d'in sinulu seu unu ministeriu mai democrat, mai liberalu si mai natiunale, decâtu cum fusese ministeriulu nefericitu Iepurénu-Carpu. D-vostra cunosceti chiaru asié de bine ca-si noi numele noiloru ministri: Ionu Ghica este singurul omu de insemnetate politica, si cunoscutu inaintea Romaniloru prin liberile alegeri, ce s'au facutu alta-data sub d'insulu. Cei-alti, de-si nu barbati de colore politica, dar' multu se afirma, ca sunt nisce barbati activi si omeni de stima. Nu este chiamarea nostra inse a face biografii d'loru ministri; vomu lasá ca faptele se-si deé verdictulu a supr'a d'loru. Detorin-

ti'a nostra este se-i urmarimu in tote actiunile, si se le impartesimu tote, fara pasiune, onor publicu romanu, ca asié acestu-a se scia, cui are se se incréda si de cine are se se feresca.

Trebue inse se amintimu, ca camer'a presinte, barbati mari, cari represinta asta-di natiunea romana, poteau acu anulu, fara d'a abtinenatiunea de la progresu, fara d'a-i sterge unu anu d'in vietia sa natiunale, a preveni erorile anului trecut, pre cari trebuiau se le preveda; ér' coconulu Manolache Costache si si junii coconasi, prevediendu ca celu multu unu anu voru poté fi onorati cu titlulu de ministri, poteau fara multa dorere de anima, in interessulu prosperitatii natiunale, se abdice de complicatiunile, cari de regula aducu in afacerile Romaniei omeni de calibrulu domnitoru. Preste totu, la noi tote complicatiunile provinu d'in . . . ambițiunea d'a fi odata ministru baremu pre 2—3 lune. De aci apoi rumperea decâtu unu partidu, care este degiá la potere . . . d'in simpl'a cauza, ca onorabilulu personagi nu este insu-si ministru, si apoi aliarea lui (a personagiului) cu unu partidu aspirantu la ministeriu . . . si acesta procedura se continua de vre o câti-va ani. — Avemu barbati celebri, versati in trebele de statu, romanicu aspiratiuni si de anima; dar' ce folosu, acesti-a sunt impedeati in activitatea loru candu sunt la ministeriu, paralisati si criticati pana si in caminulu familiaru . . . apoi nu se cauta aici daca cu dreptu seu pre nedreptu, numai scopulu, si acestu scopu este totu de un'a poterea!

Acestu reu nu se pote inlaturá, dupa mine, altcum, decâtu chiamandu-se firesce omenii cei mai capabili si mai de incredere, celu putienu pentru 2—3 ani, la ministeriu; in acestu timp se li se lasé mánã libera d'a lucrá, ér' dupa espirarea acestui terminu, se li se cerceteze tote actiunile facute in timpul guvernamentulu loru.

Cu chiamarea lui Ionu Ghica la ministeriu in totu casulu s'a facutu unu pasu spre progresu. Degiá alegerile colegiului alu treilea d'in Bucuresci, cari s'au facusu asta-di, au decursu in cea mai buna ordine. Circularie preste circularie s'au impartitu de cátra mai multi ministri in tote districtele Romaniei. — Ministrulu de resbelu, dupa cum se vede d'in circulariulu seu, se pare aplicatu a imbracisá cu totu zelulu organizarea milițiilor; ér' dlu Racovitia, ministru de culte, infintierea scoleloru comunale.

Nemicu mai bunu, nemicu mai romanescu, daca respectivii dni ministri voru fi fericiti a-si implini ce'a ce au proiectatu prin circularie.

Organizarea milițiilor si scol'a, adeca armata si cultura sunt doue lucruri, cari stau in directa opozitiune; dar' cari asta-di — in seclulu lumineloru chiaru — au datu mán'a, si numai aliata potu face o natiune tare si mare.

In privintia instructiunii s'a causatu multa stricatiune de cátra fostulu ministru Carpu, si totu ce a remasu nederimatu seu s'a facutu bunu sub acestu ministru este d'a se multumi eruditulu barbatu d. Esarcu, care singurulu, de la repasrea celebrulu romanistu V. A. Urechia, — neuitatulu directore alu acestui ministeriu — a lucratu in tote directiunile pentru luminarea poporulu. Dlu Esarcu, carui-a nu-i lipsesce buna vointia, de siguru faceá si mai multu, daca ar' fi avutu totu romani bravi in jurulu seu, daca nu-i eráu impusi de fostulu ministru nisce barbati, cum este unulu Nitulescu la instructiune, despre care vi-am vorbitu intr'o correspondintia a mea, si pre care vi-lu voiu descie mai de aproape, candu me voiu delasá in descrierea detaiurilor, ce sciu despre acestu ministeriu.

N'asiu amintit cu placere personalitati, dar' este de interesu pentru intregu nemulu romanescu a cunosce faptele bune, nu mai putienu inse persoanele, cari lucra in interessulu natiunale.

Procedur'a si arbitriulu ungurescu eserceatu a supr'a redactoriloru „Federatiunii“ a produsu aici mare iritatiune. Austria cochetzeza cu Pru-

și a Ungurii știu bine ce însemna pentru ei una aliantă a Austriei cu ori care putere estersă; cu toate acestea ei nici în ora a unu-spre-dieci nu vrău să se lăpăde de pecatele trecutului lor.

Ei vedu bine că mane poi-mane se voru găsi cu totul abandonati, abandonati de Austria aliată, abandonati de gintele, cu cari au tratat rău și pre cari le-au disprețuit.

Ungurii numai pasindu pre terenul legalității ar' pot' cășigă simpatiele Romanilor și ale celorlalte ginti, de la a caror-a amicitia depinde existența și venitorul lor; numai astu-felu aru pot' cășigă simpatiele Romanilor d'aici... și se cugete bine ungurii, că ore n'au ei mai multa lipsa de simpatiele Romanilor, decât Romanii de ale lor?!

Cătu despre situațiunea politica a României, nu se recere nimica, de cătu prudintia și energia d'in partea cabinetului Romanu, și asta-data mai multu decât ori-candă d'in partea reprezentatiunii naționale — și... nici una complicațiune estersă nuva fi în de favorul națiunii Române. Degiă toate incepu în intru a merge mai netedu, simpatiele d'intre tron și popor incepu era-si a cresce.

X.

Camera reprezentantilor Ungariei.

Sedintia de la 7. febr., 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide sedintia de asta-di a camerei reprezentantilor la 10 ore a. m.

Dupa verificarea procesului verbalu alu sedintiei d'in urma, presedintele comunica, că ministrul pentru apărarea țerei a presintat unu bugetu suplementariu. — Se va transpune comisiunii financiare. Deputatul Augustu Pulszky, alesu în cercul Füle, comitatul Novigradu, pune pre biroulu camerei literale sale credențiale. — Se tramitu comisiunii verificatorie. — Dupa acea se presinta mai multe petitiuni, cari se tramitu comisiunii petitiunarie.

Bela Perczel relateza, că deputatiunea camerei s'a presintat în Eresi, loculu immortentării fericitului Eötvös, și a participat la toate ceremoniele funebrale.

Presedintele crede, a nu procede contra intentiunilor camerei, dacă va ordină ca fotoliulu ministerialu alu defunctulu să se îmbrace în doliu, era pre mēs'a dinaintea lui să se puna una cununa, și acestu doliu să dureze până candă locul repausatulu ministru va fi implut prin altulu. (Aprobare via.)

Trecundu-se la ordinea zilei, se continua desbaterea speciale a supra bugetulu ministru de comerț, agricultură și industria, și se voteza titli 4—11.

Sedintia se inchia la 1³/₄ ora d. m.

Romani

și

Constitutiunile Transilvaniei.

(Urmare.)

Pre candă staturile țerei, precum amu vediutu d'in cele espuse pene acum, se adoperau în totu modulu a garantă și a ascură drepturile de autonomie și de independență a Transilvaniei, pre atunci romanii, precum amu vediutu în partea unde amu vorbitu despre starea lor politica, departe de a nu consimți și ei la aceste drepturi publico-politice ale statulu lor, ei n'au pretinsu alta decât a reintră și ei că națiune în cadrulu constituționalu alu țerei, că asiă garantiă se fia cu atât mai forte contra a ori ce atacu ce ar' veni d'in-la-intru său d'in afara a supra autonomiei și independenței patriei lor comune.

Amu vediutu inse de alta parte, ca staturile țerei de câte-ori garantau prin lege drepturile de autonomie și independență ale țerei, de atâte-ori aduceau și articli de legi, cari nu erau decât injuriosi romanilor, și în detrimentulu naționalității române.

La 1848. staturile țerei, au pasesit calea vechia de a defende, sustiené, garantă și ascură autonomiă și independență țerei; și rolulu romanilor a trebuitu se devina duplu; ei gelosi pentru naționalitatea lor, pentru drepturile politice-naționale în țera lor, n'au potutu se fia mai puțin ingrigiti acum și pentru drepturile publico-politice, pentru drepturile de independență și autonomie a Transilvaniei.

Ungurii, (ne vomu servi de aci înainte de acestu terminu în locul „staturilor țerei“, că-ci prin abusu, ei au identificat drepturile țerei cu interesulu specificu magiaru), ungurii la 1848. voiau mai multu că ori și candă, a contopit Transilvania cu Ungaria; ei voiau nu numai legatură ce unia aceste două țeri în persón'a domnitoriului, ei voiau acum o singura legislațiune, unu singuru guvernamentu pentru amendnóe țerile; ei voiau a sterge și numele de „Transilvania“, și a avé o țera mare și minunată magiara cu legislațiune magiara, cu guvern magiaru și cu toate, toate magiare; ei nu s'ar' fi indestulitu acum nici macar cu

acea legatură între Transilvania și Ungaria care se dăce ca era înainte de bataia dela Mohaci, înainte de a deveni Transilvania Transilvania, precum a fostu.

Si ce era, în ce consistea această legatură între Transilvania și Ungaria înainte de totala lor separare la a. 1526. Se o spunemu, că prin incidentu, chiar aoi, că se vedemu și d'in acest'a, nedreptatea și nelegalitatea procedurii ungurilor la a. 1848. prin care au violat cele mai sacre drepturi ale Transilvaniei.

Transilvania, și înainte de acelu anu, anulu 1526., potemu dice, și o afirmamu, ca n'a fostu unită cu Ungaria, de cătu numai în persón'a regelui. — Ea și avea Voivodulu seu propriu, și guvernulu seu propriu; ér' episcopulu Transilvaniei avea locu în diet'a Ungariei între prelati, și Voivod'a între magnatii său baronii țerei; nu vei află iuse nicăiere urma ca țera, reprezentanți'a țerei, „universitas Valachorum, Hungarorum, et Saxonum“, său comitele seciloru și celu alu sasiloru se fia participat vre-o data la diet'a Ungariei, precum nu vei află urma nici despre aceea ca în ce forma nobilii Transilvaniei și secii ar' fi fostu reprezentati în acea diet'a. D'in contra se afla urma destulu de palpabile și evidente ca Transilvania și pre acelu timpu si-a avutu diet'a sea propria, în care staturile țerei de liberau a supra incuviintiarei și repartițiunii subsidiiloru ce le cerea regele, a supra mesuriloru pentru apărarea țerei contra inimiciloru interni și estersi, a supra aliantielor ofensive și defensive, și a supra altora trebi ce privau Transilvania. Asiadar, nu numai Voivodu propriu, și guvernulu propriu, ci și legislațiune propria. Dietele se conchiamau de regula prin Voivodulu țerei, și numai prin exceptiune de cătra regele. Acestu dreptu de legislațiune alu Transilvaniei, l'a recunoscutu și însuși regii Ungariei. Ferdinandu I. în instructiunea data la a. 1555. cătra voivodii Franciscu Kendi și Stefanu Ruskai, espunându mai întâi ca acești voivodi „authoritate illa sint, qua priores Voivodae fuerunt“, despre dreptulu de a convocă și celebră diete, dăce: „Conventum etiam ipsis regnicolis, urgente tali necessitate, quae moram ulteriorem deliberationem regiae maiestatis pati non possunt, cum scitu Episcopi eius Provinciae, aliorumque consiliariorum Suae maiestatis indicere et celebrare, et in eo de occurrentibus ad regni conservationem ex autoritate et dignitate regiae maiestatis tractare possint“. Presedintele dietelor de regula era Voivodulu, câte-odata și regele, său în persón'a său prin anume comisariu ori plenipotentiaru regescu. Esemple de astfelu de diete ale Transilvaniei se afla o multime. Amu pot' se le enumeramu aci în ordine cronologica, dacă n'amu presupune ca ori-cine care s'a ocupat cătu-si de puțin cu dreptulu publicu alu Transilvaniei, le scie degi în mare parte. E de însemnatu ca Voivodii în literale loru convocatorie, se adresă totdeauna cătra nobilii, secii și sasi, și nicăiere nu obvine natio hungarica. Precum e de însemnatu și aceea, ca regele nu si-a rezervat nici macar dreptulu de a intări său santiună conclusele dietei Transilvaniei; și numai unu singuru casu se afla unde în diplom'a de ascurare a drepturiloru țerei a lui Ferdinandu I. dela 17. aprilu 1554. se dăce despre conclusele comitiiloru dela Osiorheiu ca: „Sua maiestas omnia et singula in eis contenta, grata et accepta habere dignata est.“

Eca dar' tota legatură — său nici-o legatură — de dreptu publicu între Transilvania și Ungaria chiar' și pre acelu timpu, pre candă se dăce ca ele ar' fi fostu dependente un'a de alt'a.

Ungurii la 1848. nu mai țineau de suficiente nici atâtă legatură, ci au forțiatu contopire totale, și atâtă cei d'in Ungaria cătu și cei d'in Transilvania, au formatu articli de lege, ce se numescu despre „uniunea“ Transilvaniei cu Ungaria.

Se vedemu acești articli.

Diet'a Ungariei de la Posionu prin art. VII. de la an. 1848. dăce ca: uniunea Transilvaniei cu Ungaria sub unu guvernamentu o pretinde unitatea națională și identitatea de dreptu, era reprezentarea intereselor a ambe țerile în cea mai deaprobe diet'a o ceru cu urgentia evenimentele timpulu presentu (1848); pentru aceea se dispune despre modul și form'a cum Transilvania se fia reprezentată în diet'a Ungariei.

Pentru esecutarea definitivă a „uniunii“ se prevede în §. 4. elaborarea unui proiectu de lege specialu prin diet'a Transilvaniei și prin o comisiune numită anume pentru acest'a; era §. 5. ascură pentru Transilvania toate acele legi și libertăți, cari nu împedea uniunea perfectă.

Era diet'a Transilvaniei d'in Clusiu prin art. I. de la an. 1848. dăce, ca primesc articolulu VII. alu dietei d'in Posionu sustienendu în validitatea sa legatură decretată în santiunea pragmatică; și esmite comisiunea pentru elaborarea proiectulu de lege despre specializațiunile uniunii. Guvernulu și tribunalele, administrațiunea și justitiă, se sustien în cursulu și cu personalulu de pene acum, încetându numai funcțiunea cancelariei aulice.

Ce vedemu d'in acești articli?

Vedemu și constatamu aceea: a) ca nici unulu nici

tulu nu decretă în termeni de terminati „uniunea“, ca nici unulu nici altulu nu decretă desființarea și înțarea legislațiunii în Transilvania; c) ca articolulu d'in Posionu alu dietei Ungariei, nu s'a articulat, nu s'a trecut în condiția legiloru Transilvaniei. prin urmare acela este lege pentru Transilvania; d) ca prin articolulu d'in Clusiu, alu dietei Ardealului, se sustiene santiunea pragmatică, care o a primitu independentu de Ungaria, și care Transilvania pre domnitori d'in casa habsburgică, principes suos adoptavit, și prin care țera si-a asecut independență și autonomiă sa, era domnitori și țera pusu juramentu pre acest'a în numele propriu și a susoriloru sei; e) ca nici unulu d'in acești articli nu dispune nici pre staturi și pre successorii lor nici pre domnitori și pre successorii lui de la juramentulu de a sustia „in perpetuo et irrevocabiliter“ drepturile de autonomie independentă a țerei.

Se vedemu acum în ce împrejurari și în ce formă s'a adusu art. I. de la Clusiu?

Ungurii în agoniă instinctualu lor de predominare inse era identică cu nulificarea tuturor celorlalte națiuni, au pasesit la an. 1848. terenulu dreptulu publicu alu Transilvaniei, și s'au pus pre terenulu revoluțiunii țerei cu independență și autonomiă țerei; ei, în asta agonia lor, properau perderea drepturiloru țerei cu o nepiditate ce nu mai cunoscea nici forme, nici margini. În teróre panica și cuprinsese, și dreptulu și ratiunea la ei mai domni. Devis'a le era: „Unio vagy halál“ (Uniu său mórte) Țera era agitata de la o margine pene la cea alta. Ungurii strigau „cine nu voiesce uniune, este vindictoriu de patria; arme și uniune; uniune și cu sange; stăgeti numele de „Transilvania“; criminalu, proditoriu de patria se fia, cine va mai scrie, cine va mai pronunță acestu nume; toti trebe spendiurati, cătu nu voiescu uniunea a o împedea, său a o întârzi numai, nu e mai puțin de cătu crim'a de lesa-patria; dati-ve și sangele pentru uniune; fără uniune nu e nici mantuirea sufletulu; cu unu cventu uniune său mórte; 80,000 secii armati se ascept acei-a cari nu se voru supune uniunii neconditionatu; nu e frica nici de revoluțiune, că-ci vomu spendiură pe conducători și cu atâtă vomu fi gata.“ Diurnalele ungurești nu cuprindeau alta, stindardele lor n'aveau alta inscripțiune, parții caselor nu erau altminteru mângiti, decât cu astfelu de amerintiari terribili. Țera tota era în ferbere în nelinise, în teróre.

(Va urmă.)

Discursulu

Domnului Ionu Bratianu

ținutu în intrunirea de la 11. ianuaru 1871.

D. Serurie a dîsu adineauri că nu trebuie să lu aplaudati, fiindu că este Bucurescianu. Prin urmare, aplaudel ce-mi adresati mie nu le potu întielege altu-felu; de cătu că una proba că me considerati ca pre unu omu strain Bucuresciloru. În adeveru, de-si de multu timpu Bucurescianu, dupa trist'a catastrofa care a lovitu Bucurescii în anii trecuti, amu fostu adoptatu de opinia ca copilu de sufletu și ea m'a tramisu deputatu în adunarea națională. Vinu dar', ca alesu alu opiniei, să vorbescu alesiloru României, locuitoriloru capitalei. Voda Stirbei dicea în Divanulu ad-hoc, că este bine să ascultămu și pre opinia, și luăm aminte și opiniunile ei; credu dar' că si d-v. me veti ascultă cu buna vointia. (Aplause.)

Mai întâi se ve spunu pentru ce am venit în Capitala. Am venit nu numai pentru că detori'a me chiama, dar' pentru că mi s'a spus că ar' fi desbinare în partiă națională. Candă am auditu acest'a, mi-a înghiatiat anim'a, că-ci nimicu nu perde pre popore de cătu desbinarea. Me întrebă inse pentru ce desbinare? Să fia ore pentru alegerea persónelor? Este cu nepotintia. În adeveru, aveți dvostra asta-di să formati una lista de candidati? Că-ci acest'a ar' fi una inconsecință, ar' fi unu ce nesocotitu, me iertati să calificu astu-felu lucrulu. Bine, reu, d-vostra, ati formatu anulu trecut una lista. Parte d'in alegatori, trecundu pre sub bătele bandelor, cum au potutu, au votatu-o. Alesii dupa aceea lista s'au infaciati înainte Camerei. Inse în faci'a lor au venit și alti pretendinti, cari au sustienutu că ei sunt adeveratii deputati ai Bucuresciloru. Camera ar' fi potutu să otărăsca ea însa-si între acești pretendinti, dar' printr'unu scrupulu de consciință a vrutu să-i tramita pre toti înainte alegatoriloru, pentru ca ei să spuna cari sunt adeveratii lor alesi. Prin urmare, dvostra asta-di n'aveți de cătu a spune dacă acele persoane au fostu alesii dvostru său nu. (Numerose voci: Ai nostri, ai nostri.) Nimicu mai multu. Asta-di nu e vorb'a să discutăm persoane, ci se confirmămu votulu nostru de anu. Ah! dacă ar' fi una nouă alegere, provocată prin demisiune său prin disolutiune, atunci negresitu ati fi chiamati să discutati, să ve consultati dacă fostii deputati mai trebuiescu realesi.

Atunci asi întielege ca fia-care să vina cu candidatii săi, și negresitu nu eu asi pot' să nu sustien pre onor. d. Demitrie Culoglu, care, în societăți multu mai înaintate de cătu a noastră, ar' face onore comerțulu, care, de douăzeci de ani, fără nici unu interesu, fără nici una ambitiune de cătu aceea a binelui, a statu neclintitu la postulu său.

*) Vedi nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 19 ai „Fed.“

Nu eu asiu poté sè nu propun pre d. C. Ciocărlanu, care, la tote impregiurările si-a espusu vietă cu una abnegatiune, cu unu cavalerismu de cară asiu dorî sè ne molipsim totî. Nu eu asiu dice: inapoi! d-lui Serurie, care de la 48 a fostu totu-de-un'a in capu, luptandu barbatesce; nu eu, in fine, asiu poté sè nu primescu pre atăti'a altii, cari de dieci de ani si-au facutu necontentu detoria de Romani. Dar' asta-di, inca una-data, nu este vorb'a de persone, este una cestiune 'mai mare, este una cestiune de onore, este vorb'a sè nu se desmintia capital'a, sè nu dèe dreptu adversariloru — le facu onore numindu-i adversari, acelu ce au falsificatu alegerile si cari apoi au disu, că list'a d-v. au fostu impusa, sèu că alesii d-v. au ajunsu prin fraude in dealulu Mitropoliei. Este vorb'a sè dovedim, că acei-a au mintitu, au calumniatu.

(Da! da! minciuni! — Aplause.)

Pâna a nu trece la alta cestiune, voi dîce inca doue vorbe despre alegeri. Daca nu poteti, fara se ve desminti, sè nu votati list'a de anu, aveti inse dreptulu sè cereti ore-cari noue îngajamente candidatiloru d-v., că-ci, trebuintele schimbandu-se, alesii trebuie sè se conforme loru, sè fia adevrat'a espresiune a opiniunii.

V'amu spusu anulu trecut, . . . si acum staruiescu mai multu a sup'a acestei idee, pentru-că de ea aterna salvarea natiunale. Cea d'antăiu, cea mai urgente trebuintă a țierei este descentralizarea. Numai cu descentralizarea veti poté avé una adevărata reprezentatiune natiunale. Pre cătu tempu Ministeriulu si prefectii voru fi stapani absoluti a sup'a toturor miscărilor societății, nu trebuie, nu poteti speră alegeri libere. Ori de căta buna credință ar' fi Ministeriulu in dorință sa d'a lasă alegerile libere, elu nu pote fi in tote părțile in persona, spre a asicură punerea in lucrare a vointei sale: trebuie sè se servésca cu functiunari. Apoi credeti D-v. că o se gasésca elu 33 de prefecti asié de perfecti, asié de curati in aspirările loru, in cătu sè nu faca nici unu abusu? Nu. Nici unu ministru nu pote sè aiba acésta pretensiune. Ori sè se gasésca prefecti, cari sè influenteze ca sè aléga, nu candidati ministeriali, ci sprijinitori ai lui personali, cari sè-lu sustiena prin influință a loru langa Ministru. Chiaru daca, in timpulu alegeriloru, toti prefectii aru fi chiamati in Capitala spre a nu influință, ei au amicii loru cunoscuti, cari, in faci'a alegătoriloru, i represinta. Ei bine, candu tote interesele sunt in mână Prefectulu, candu cu una vorba elu pote lovî pre cine-va in afacerile sale, este forte a nevoia a resiste actiunii sale, chiaru imediate. A nevoia se gasescu omeni cari sè se radice la una asié inaltă, in cătu sè-si uite tote interesele, sè le puna in periclu, spre 'a-si face detori'a. Trebuie dar' ca reprezentanții Capitalei sè starniésca mai inainte de tote pentru descentralizare. Comun'a, Districtulu sè aiba a-si administră in deplina libertate interesele locali, fără nici unu amestec alu Administratiunii centrale, care sè aiba a se ocupă numai de interesele generali. Aci este mai antăiu una cestiune de dreptu. Precum guvernulu n'are dreptu sè se amestece in cas'a omului, in afacerile lui particulare, totu asemene n'are dreptulu sè se amestece in cas'a comunei si a judetiului, in afacerile loru. Apoi este si una cestiune de buna administratiune. Pote ore guvernulu centrale sè cunosca tote trebuintele unoru localități situate in diferitele colturi ale Romaniei? Nu. Prin urmare, nu le pote nici indetulă, nici dirige. Este inse una consideratiune mai mare, mai puternica. De la 1859 incoace, am repetitu necontentu in Camera, că constituirea Comunei si a Judetiului, independinti, este una garantia pentru esistentia natiunale. Romania este unu corpu trunchiatu, lipsitu de una parte d'in membrele sale de preste Carpati si Prutu. In asemeni conditiuni, ea este pre slaba spre a nu se teme, si numai constituiune puternica a comunei pote fi pentru noi mediu-loculu d'a scapă natiunaltatea nostra, candu ea ar' fi amenintata de vre-una furtuna, de vre-una invasiune. Sè ceremu dar' de la reprezentanții nostri sè sprigine descentralizarea, descentralizarea in tote, in administratiune, in finacie, in justitia, in ostire. S'a doveditu acur d-loru, că ostirea, astu-felu precum eră organizata in trecut, eră nu numai una mare greutate financiara, nu numai unu instrumentu de despotismu, dar' inca una institutiune nepotinciosa a scapă una natiune. S'a doveditu acést'a intr'una țiera vestita pentru vitădi'a ei, in Franchia: ostirea permanenta nu numai a ruinatū fincienele si a stabilitu despotismulu, dar' a datu Franchia preda strainiloru, si asta-di ea suferi doreroasele consecințe ale acelei sisteme. Apoi daca Franchia a potutu ajunge aci, ce potu ore asteptă Statele cele mice? — Numai organizarea ca in Elvetia ni pote dá una ostire, care sè coste putienu si care sè fia una adevărata armata natiunale, menita numai pentru apărarea țierei contr'a navalitoriloru d'in afară, că-ci numai astu-felu poporul intregu pote fi exercitatu la arme, si nu este putere in lume, care sè pota nabuși unu poporu intregu (Aplause). Permeteti-mi, d-loru, inca doue vorbe despre alegeri. D. Pantazi Ghica v'a aretat slabiciunea mediu-locelor adversariloru, a caroru tota puterea nu stă de cătu in bâte, si fiindu că asta-di bâtele nu voru mai fi nici protectate, nici tolerate, d-lui vi-a disu se n'aveti nici una tēma. Ei, d-loru, eu sum convinsu că, chiaru protectata, nu este băt'a care v'a biruitu, ci una alta causa. Natiunile cele mai mari, cele mai vechie pre calea libertății, acele cari de secle au fostu capulu miscării, cari au fostu faciele luminatorie ale omenirii, chiaru ele au avut minute de slabiciune. — Franchia cea mare, Parisulu

celu gloriosu, care face asta-di admirarea lumii, chiaru ele, in momente de slabiciune, au caditu pre d'a unoru misiei. Bucurescii s'au aflatu si ei in asemeni momente de slabiciune, in cari cadu une-ori societățile, ca-sf individii, dar' dupa cari se radica cu atătu mai multu, cu cătu indignarea contra acelei slabiciuni este si trebuie sè fia mai mare. A fostu apoi si ametiela, care este consecința lipsei unei indelungate vietie politice. Romania a intratu in acésta vietă abie la anulu 1848, apoi a urmatu una lunga intrerumpere pâna la 1857. Nedepinsu dar' bine cu vietă cea noua, necunoscundu conditionele esistintiei societățiloru, poporul a potutu unu momentu fi amagitu si crede, că acei cari au fostu de secle apesatorii sèi au sè devina liberali, au sè mantuiésca societatea de rele.

(Finea va urmă.)

De pre albă Muresiului — comitatulu Uniadorei, in ianuaru 1871.

Amu salutatu si vomu salută tote ordinatiunile venerabilulu nostru consistoriu arci-diecanu, si a numitu salutăm ordinatiunea vener. consistoriu arci-diecanu gr. or. scolaru, de datulu 19. octomvre 1870, Nr. cons. scol. 225. 1870., indreptata cătra inspectorii districtuali si locali ai școlerulu nostre confesiunali d'in arci-diecesa, prin carea se face cunoscuta intregi eparcie gr. or. intentiunea ministriului ungurescu de culte de a creă si infintiă școle pentru tenerii adulti de ambele secse, cari sè invetie in dīlele de serbatori si dominece cetirea, scrierea si computulu, ingriindu-se totu-una-data acestu ministru si despre ore-cati remuneratiuni d'in vistieria statulu pentru invetiatorii respectivi, etc., ce'a ce nu va sè dīca neci mai multu neci mai putienu, de cătu magiarisarea romaniloru.

Precum disei, amu salutatu si salutăm d'in anima tote ordinatiunile si despusetiunile venerab. nostru consistoriu arci-diecanu, — salutăm inse cu deosebire cercularulu susu atinsu, pentru că vedemu, cum acestu vener. consistoriu si-radica vocea pentru ca sè ni apere autonomia școlerulu nostre confesiunale facia de asemene intentiuni ale ministeriului ungurescu de culte. Avemu noi lege sancțiunata, asié numita „Statutu organicu“, pre bas'a carui avemu d'a ni regulă trebele nostre besericesci, scolare si fundatiunali, si cu parere de reu inregistrezu, că asemene despusetiuni ale ministeriului tindu la octoare.

Nu voiescu a me ocupă mai pre largu cu acésta cestiune vitale, de-ora-ce venerab. consistoriu scolaru d'impreuna cu Prē Santia Sa metropolitulu au luat degiă tote mesurile necesare pentru a pune capetu acestor incercări d'in partea ministriului ungurescu de instructiune, contrarie legi nostre autonome; ci scopulu mi-este a invită intelingință nostra, ca sè dēe mână de ajutoriu preutimeii, pentru ca estu-modu sè se pota pune in praca despusetiunile d'in cercularulu venerab. nostru consistoriu; si acést'a o facu cu atăta mai vertosu, cu cătu regimulu si-are degiă omenii sèi, si inca impoiati, cari tindu a abate si a desgustă pre poporul nostru de cătra școlele confesiunale, si, ce e mai multu, nu se rusneza a scote chiaru si d'in școle pre invetiatorii populari, alesi si aprobatu de inspectoratele districtuale in sensulu statulu organicu.

Avendu date positive despre asemenea acte, intemperate in protopopiatulu Ilici-Muresiane, cerculu politicu Gurasadului, mi-ieu voia a le pune sub ochii onorab. publicu romanu, spre a se convinge pre deplinu despre ingerintiele ilegale ale oficialiloru magiari in trebele nostre scolare. Si anume: Sinodulu comunale d'in Glodu-Ghilesci, cerculu politicu Gurasadului, a alesu, conformu Statulu organicu, de invetiatoriu pre Ionu Dregheciu de acolo, care este pedagogu absolutu si e proveditu cu testimoniulu de cualificatiune. Acésta alegere a fostu aprobatu si d'in partea inspectoratulu districtuale, si asié susu indicatulu invetiatoriu a si inchiaiatu contractulu necesariu cu comun'a numita. Dupa acé'a s'a dusu la judele procesualu pentru a-i vidimă contractulu si pentru a luă actu despre alegerea sa. Dar' ce sè vedi! Judele procesualu, dlu Fodor Sándor, in locu ca sè vidimeze contractulu si sè ide actu despre alegerea d'in cestiune, intimpină pre invetiatorulu Dregheciu cu cuvintele: „Nu-ti vidimezu contractulu si nu te privescu de alesu, că-ci ce'a ce faceti voi in satu cu pop'a vostru nu este validu, pentru că protopopulu si popii vostri sunt lupi si lipitori“, etc., si cu aceste i-a deschisu usi'a, facundu-lu sè pricepa a o luă la sanetos'a. — Pre invetiatorulu d'in comun'a Burjucu, Angelu, l'a scosu d'in scola, si a incortelatu in ea pre notariulu comunale Gálgóczy Lajos. Totu asié a facutu si cu invetiatorulu d'in comun'a Godinesci, Alessiu Lungu, si mai scie bunulu domnedieu ce mai potemu acceptă de la acestu solgabireu, pentru că e omnipotentu in cerculu sēu. D'insulu mai are inca multe pecate, cari speru că cu tempulu voru est tote la publicitate.

Acestu solgabireu este chiaru acelu-a, pre care unu correspondintu alu „Albinei“, sub numele „Pipalac'a“, l'a laudatu si pre-maritu. Deci invitu pre „Pipalac'a“ cea minunata sè vina si asta-di a luă arm'a intru apărarea clientulu sēu, precum facu facia de dlu Ales. Herbau, romanu bunu, pre care lu huli si batu-jocuri, er' pre clientulu sēu, Fodor Sándor, lu inaltă mai pre susu de tote.

Sè nu cugete on. publicu cetitoriu, că cele trei acte de mai susu, comise de judele Fodor, ar' fi numai nisce

scorniture, nu, că-ci ele sunt fapte adeverate. De altmătrele sperăm, că oficiulu inspectoratulu districtuale alu Ilici-Muresiane va face cunoscute aceste violări loculu competentu, si va cere vindecarea acestor rele.

Tienendu-mi de una detorinta santa si patriotica a pune sub ochii onor. publicu romanu aceste fapte, atragu totodata atentiunea Prē Santiei Sale parintelui metropolitu si avenerab. consistoriu a sup'a impregiurării, ca sè intrevina la loculu competentu in favorulu estirpării acestor ingerintie arbitrarie ale strainiloru in trebele nostre scolare, că-ci la d'in contra, intr'una bună demanet'a ne vomu pomeni că școlele nostre confesiunale sunt strafornate in școle comunale.

Asiu avé inca a scrie multe despre numitu jude procesualu, carele nu pregeta a desonoră si despupulă preutimea nostra inaintea poporulu, ci mi-reservu dreptulu pre mai tardu.

Cu acésta ocaziune voi numai a însemnă, că in comitatulu Uniadorei, in cătu mi-a fostu cu potință a-lu cunosce, avemu intre pretii nostri bravi si zelosi si de cel calbegiati, cari in nebuniile loru facu stricatiuni mari poporulu nostru. De asemenea, si despre acesti-a ne vomu ocupă cu alta ocaziune.

Fiindu caus'a scolaria de una natura pre delicata, de aci inainte ne vomu ocupă cu ea cu totu-a-dinsulu; pre cei buni i vomu laudă, er' pre cei rei i vomu sbicru cu sbiculu publicității, că ci alta arma nu ni-a mai ramasu, sperandu că estu-modu se voru întorče la calea adevărulu, pentru-că la d'in contra potemu dice cu profetulu: „Perirea ta d'in tine Israele!“

Unu Romanu.

Romani'a.

Adunarea deputatiloru.

Siedinti'a de la 13. ian. 1871.

Siedinti'a se deschide la 1 ora d. m., sub presiedinti'a dlui G. Costaforu. — Se declara vacante colegiele dloru deputati I. Balacenu, G. Beldimanu si I. Ritoride, numiti, in functiune de aginte diplomaticu celu d'antăiu si in cea de prefecti cei-a-lalti doi. — Se aproba sumariulu siedintiei precedente si se citescu comunicatele.

D. C o g a l n i c e n u aréta, că in 9. ianuaru a reposatu, in Focsiani, d. N. Sutz, fostu ministru alu Moldovei, fostu cainacamu in timpulu bólei domnului Moldovei, fostu membru alu comisiunii centrale. De-si d'in familia fanariota, de timpuriu se lipi de țiera si servi in inalte functiuni. Dupa domnulu Cantemiru, lui detorimū cea mai buna carte de statistica. Elu mori seraou si cu condeiulu in mână, scriendu pentru Romani'a. Face dar' una propunere de 7 deputati, a se presintă de urgentia raportulu comisiunii de pensiuni pentru rectificarea pensiunii reposatulu. — Camera o tramite comisiunii de pensiuni de urgentia.

D. M i n i s t r u d e r e s b e l u citește mesagiile pentru creditulu de 484,000 lei, pentru legea chiamării contingentulu pre 1871, pentru modificarea art. XI si XII ale legii de inaintare si pentru esecutarea chartelor geografice ale Romaniei. — D. Primu-ministru citește mesagiile prin cari se inainteza camerei proiectele de legi privitorie la instruirea unei politie municipale in Bucuresci, pentru intrunirea unoru comune d'in districtulu Vaslui, pentru unu creditu de 20,000 lei necesariu spre combaterea a n g i n e i d i f t e r i t i c e in capitale si in judetie, pentru desunirea unoru comune d'in districtulu Dolju, pentru crearea unoru noue tase ale consiliulu judetianu d'in Dolju si pentru unu creditu de 25,800 lei.

Dupa acé'a se continua discussiunea a sup'a interpellării d'in siedinti'a precedente a deputatulu L u p a s c u , prin carea cere a se constată, că dissolverea consiliulu de Bacău prin guvernulu lui Iepurenu a fostu ilegala, că-ci e facuta cu calcarea art. 66, fara neci una espunere de motive. — Dupa una desbatere viua siedinti'a se inchiaia la 5 ore sér'a.

Siedinti'a de la 14. ian. 1871.

Siedinti'a se deschide sub presiedinti'a dlui presiedinte Costaforu. — Camera fiindu completa, se dá citire comunicărilor dīlei.

D. D. Ghica C o m a n e s c e a n u anuncia apoi una interpellare dlui ministru alu justitiei in privinti'a destituiriloru in masa in magistratura. Dorește a scî cari au fostu motivele ce au indemnatu pre d. ministru a face aceste destitutiuni.

D. P r i m u - m i n i s t r u r e s p u n d e , că, daca ministru de justitia ar' fi presinte, ar' responde indata, ne fiindu inse aci va responde preste trei zile.

D. A l e s a n d r u G h e o r g h i u dīce, că in opozitiune cu interpellarea anuciata de dlu D. Ghica, anuncia si d-sa, un'a prin care intréba pre ministru, cum de mai manu-ține in functiuni impiegati cari s'au facutu culpabili de cele mai mari calcări de legi.

D. Primu-ministru responde, că list'a dlui Gheorghiu fiindu pre lunga, va responde dupa ore-cari cercetări.

Urméza discussiunea d'in siedinti'a de ieri.

D. Ionu Ghica, primu-ministru, spune că dupa revolutiunea de la 11. februaru, vedindu realizate aspiratiuni

nile cele mai scumpe si mari ale Romanilor, a uitatu totu, tote rancunele si nu s'a ganditu de câtu la infratire. Vedeuse pre multe nefericiri in trecutu si se bucura crediendu că ele nu se voru mai reintorce. Apeleza la amicii d-sale d'in trecutu, dlu Costaforu, spre esemplu, care aflandu la Emsu despre nefericirea intemplantă la 3 Augustu in Bucuresci, si intelnindu-lu apoi dupa acést'a i-a spusu: „scî la cine m'am ganditu antâiu? la tine. M'am intrebatu ce voru face omului acelu-a?” In adeveru n'ar' fi fostu crutiatu daca s'ar' fi aflatu atunci la Bucuresci, cu tote că nu aveá nici una cunoscintia despre cele ce se faceau. Candu s'au intemplantu mai târziu, alte nefericiri mai totu atâtu de mari, a fostu crutiatu numai d'in intemplantă; pote pentru că unii d'intre membrii guvernului d'atunci lu cunoseau personale, de ace'a a fostu crutiatu. Asié dar' d-sa n'a fostu confundatu in nici un'a d'in acele nenorociri. Cu tote aceste s'a gasitu unu june deputatu si fostu ministru care i-a imputat nefericirea de la 3. aprilie. D-sa a suferitu mai multu de câtu ori cine altulu de ce'a ce s'a intemplantu la 3. aprilie, pentru că a fostu silitu să iè mesure contr'a unor adeverati amici, precum d. Rosnovanu. L'a dorutu amaru nefericirea de la 3. aprilie, inse are consciintia impacata: că si-a facutu detori'a. — Dupa acést'a, d. Ionu Ghica esorta pre deputati a se gandî la interesele tieriei, cele financiare mai cu séma, să lase discutiuni ca cele cari se radica necontentitu; daca voiescu unii deputati să puna cestiunea ministeriale, s'o puna dupa doue lune, dupa una luna, inse nu in tote dílele, fara ca să pota ajunge la nici unu rezultatu.

D. Negura aréta modulu in care se faceau alegerile sub ministeriulu caduutu si citéza intre alte calcări de legi si ace'a, că unii consiliari locuiescu intr'unu districtu unde au si domiciliu politicu si sunt pusi consiliari in altu districtu; astu-felu d. Nicu-Lahovari, care votéza la Valcea si cu tote aceste este pusu membru alu consiliului judetianu de Vlasca. — De aci nasce una discutiune mai multu a sup'ra acestui ultimu puntu alu discursului dlui Negura. — D. Al. Lahovari sustiene că pote pre bine să fia alesu cine-va in altu judetiu consiliariu comunalu séu judetianu, de-si si-are domiciliulu politicu in altu judetiu.

D. Cogalnicénu sustiene apoi cu legea in mâna, că consiliarii comunali si judetiani trebuie neaparatu să fia locali d'in judeciulu séu orasiulu de unde sunt alesi, si citéza unu mare nmeru de casuri, in care legea este calcata in acestu puntu. D. T. Vacarescu pretinde a probá totu cu legea in mâna, că d. Cogalnicénu n'are dreptate. In fine discutiunea se inchide.

Dupa acést'a, d. V. Boerescu radica una cestiune electorale in prevederea alegerilor ce au a se face in 17. ian. in Bucuresci. De aci nasce una discutiune violinte, la care ièu parte dnii Boerescu, N. Ionescu, Vernescu si ér' d. Ionescu si Boerescu.

D. Boerescu voiesce a face, cu multa pasiune si in-viersinnare, portretulu dlui Ionescu si alu fractiunii.

D. Ionescu, prin pace, prin treseture de una elocintia fulguratoria, portretulu omeniloru de ordine prin faptele loru câtu au fostu la potere.

Estrasu d'in „Romanulu.”

VARIETATI.

*(† Necrologu.) Moise Guttmanu si soci'a lui Amalia, precum si Paulin'a Guttmanu, Regin'a cu sociulu ei, Hermanu si Antoniu, anuncia cu anima dorerosa mortea fiului, resp. fratelui loru Gasparu Guttmanu, care dupa unu morbu de 2. septemane repausá in 21. ianuariu a. c., in etate de 21 ani. Fia-i tierin'a usiora! — Beiusiu, in 23. ian. 1871.

*(Statistic'a poterei actuale a armatoru nemtiesci de pre teritoriulu francesu.) Armata prima, sub generalulu de Goeben, consiste d'in 56 batalione, 56 escadroni si d'in 34 batterii. Armata a doua, comandata de principele Fridericu Carolu, contine 98 batalione, 136 escadroni si 61 batterii. Armata a treia, sub comand'a principelui de corona, numera 129 batalione, 56 escadroni si 58 batterii. Armata a patra, numita armata de la Meus'a, sub principele de corona sassonu, e formata d'in 93 batalione, d'in 60 escadroni si d'in 58 batterii. Armata a cincea séu armata de sudu, sub comand'a generalului Mauteuffel, consiste d'in 118 batalione, 54 escadroni si d'in 51 batterii. Comandele locale consistu d'in 27 batalione si d'in 16 escadroni; garnisonel' d'in fortaretie numera 89 batalione de Landwehr, 24 escadroni si 33 batterii. Cu totulu 615 batalione, 401 escadroni si 209 batterii, ce'a ce face unu potere aproape la 780,000 fetiori. — Artileri'a mentionata cuprinde numai batterii campestre, nu inse si tunuri de asediare.

*(Olliviersi Bismarck.) Diariulu „Temps” publica una epistola a lui Ollivier cátra regele, acum'a imperatorele Vilhelmu, si respunsulu lui Bismarck la acést'a epistola. Ollivier d'ice in pretins'a epistola, că resbelulu de facia d'intre Franci'a si Prusi'a a eruptu d'in caus'a unei in-

sulte facuta imperatului Napoleonu, si dupa-ce elu (Ollivier) crede in dumnedieu, si dumnedieu protege totu-de-un'a Franci'a, asié crede si in triumfulu finale alu Franciei. — La aceste Bismarck i-ar' fi respunsu urmatoriele: „Regele n'a primitu epistol'a domniei-tale, inse credu a-ti poté responde, că, dupa-ce credi in dumnedieu, tota viet'i'a domniei-tale e pre scurta, ca ingenunchiandu inaintea lui se-lu rogi de ertare pentru nenorocirile, ce le-ai adusu a sup'ra tieriei domniei-tale.”

*(Catimu in „Romanulu”) urmatoriu atentatu orribile, intemplantu in 19/31 ian. in Iasi: „Arcimandritulu Climentu, professore la seminariulu Socolei si superioare alu besericei Golia, pre la orele 8 sér'a, a trasu patru focuri a sup'ra persoanei eminentiei sale mitropolitulu Moldovei si Sucevei. Numai doue d'in acele focuri au atinsu person'a eminentiei sale, si dupa consultatiunile medicali, consecintiele se credu a nu fi cu totulu grave. (Dupa scriile mai recinti ale diuariului „Pressa” Pre Sant'i'a Sa e pusu afara de periclu.) Asasinulu s'a datu pre mân'a justitiei; instructiunea se urméza.”

Necrologu

IOSIFU POPU

fostu protojude cercului Beiusianu, apoi protonotariu comitatului Bihari'a, si in anii d'in urma dereginte dominale in Beiusiu, dupa unu morbu acutu (aprinde de plumoni) de patru díle, asta-di in 8. februaru a. c., deminet'a la 1 ora, si-dede sufletulu in manile Creatoriului. — Repausatulu lassa in doliu pre tener'a sa socia veduvita Bertha Popu-Selagianu si una fetitia in etate frageda numai de 8 lune, pre frate-séu Ionu Popu, preademuulu protop. allu Vadului, in Maramuresiu, — cari d'impreuna cu rudeniile si numerosii séi amici deplangu mortea preamatura: a junelui abié intratu in etatea barbatiei, stimatu si iubitulu pentru eminentile calitáti spiretuali si curatele sentieminte romanesce prin cari se destinsese in vietia.

Fie-i tierin'a usiora si memori'a neuitata!

Sciri electrice.

Berolinu, 7. febr. Alegerile in departamentele Franciei s'ar' fi amanatu pana candu se va adeveri că decretulu electorale de Paris au fostu pretotindenea executatu. Daca s'ar' continuá anarchi'a nescocita la Bordeaux atunci Caiserulu pussienescu cu invoierea Rusiei, Angliei si Austriei va asiedia unu guvern provisoriu! (Tiarulu nemtiescu ar' vre prea muscalesce! Red.) La intemplantă candu ostilitat'le ar' trebuí să se reincépa, nemtii voru ocupá indata cetátile Lyon si Bordeaux. Garibaldi este in Bordeaux.

London, 7. febr. Diariulu „Daily Telegr.” scrie că ostirile prussienesci voru intrá la 20. l. c. in Paris, cá amici, séu cá cuceritori? depinde de la delegatiunea d'in Bordeaux. Acellu diariu afla d'in Bordeaux că conflictulu este deplinu; Iuliu Simon (membru guvernului de Paris) nu cutédia a se areta pre strade. Gambetta tiene resolutu la decretulu séu privitoriu la alegeri. (Acellu decretu opresce allegerea Bonapartistiloru si eschide pre toti membrii familieloru odonora domnitorie in Franci'a. Red.) — In Lyon adjunctulu primariei dede una proclamatiune prin carea d'ice că s'a luat totu mesurele pentru a sterge rusinea capitulatiunii Parisului. Gen. Chanzy se ocupa cu reorganizatiunea armatei sudice si e insarcinatu de a rescolá glotele.

London, 7. febr. Diariulu „D. News” aduce scirea d'in Brussell'a, dupa carea reprezentantii Austriei si a Italiei insistu cu staruintia a recumendá delegatiunii de Bordeaux de a lucrá in contillegere cu guvernulu de Paris.

Constantinopole, 6. febr. Scirile, dupa cari Port'a ar' fi dechiaratu, că la intemplantă candu principele Carolu ar' plecá d'in Romania, — Turcii ar' ocupá tieré'a, — se desmintu.

Berolinu, 7. febr. Se d'ice că la intemplantă candu resbelulu s'ar' continuá prussacii voru indesul Parisulu cu garnisona, éra inchiandu-se pacea, ostirile tiarului prussienescu voru trece numai cu parada prin cetate.

Versalia, 6. febr. Prefectii territoriali primira ordene că in tote partile ocupate de prussiani numai decretulu electorale de Paris să se effiga si să se executie, inlaturandu decretulu lui Gambetta. Partitulu republicanu in Versalia decise a se abtiené de la votare. Se d'ice că in

Metiu, Nancy, Strassburg multíme mare va luá parte la alegeri.

Bordeaux, 6. febr. Membrii guvernului de Paris dederu ordene subprefectorulu ca să sustiena decretulu elect. a guvernului de Paris datu in 29. ian. inlaturandu restringerea alegerilor otinadina prin delegatiune. Alegerile in Paris se amana pre 8 febr. Prefectulu de Lyon tientu in 5 febr. revista a sup'ra 10,000 fetiori d'in Alsaci'a si Lotaringi'a, multímea adunata aclamá pre legiunari. Prussacii ocupara Lons le Saulnier (Depart. Iura, spre a médi de Besançon). Prin decretu allu guvernului de Paris, Emanuilu Arago e numitu ministru la interne si interim la resbellu. Prin proclamatiunea prefectiloru Girondei impoparatiunea e provocata a luá parte la allegeri spre folosulu republicei si a aperării natiunali.

Florentia, 7. febr. Tota press'a officiosa vorbesce cu amaritiune, ba cu essacerbare despre conditiunile de pace cari Prusi'a (dupa diurnale) vre a le dictá. Neci odata Europ'a nu va avé pace durabila punendu-se Franciei conditiuni aspre, cari necessarmente ar' involve cugete de resbunare. Este in mân'a Prussiei de a binemeritá de interesele Europei. (Dar' unde e asta-di Europ'a? unde a fostu dupa Sedan? In castrele Tiarului prussienescu. Red.)

Brussell'a, 7. febr. Republicanii voru succumbe la alegeri, Orleanistii voru invinge (?); Changarnier primi alegerea in Lille.

Bordeaux, 7. febr. Membrii guvernului d'in Parisu. cari au sositu aici, desvolta una energia mare. Alegerile se facu mane. Este aproape siguru, că maioritatea camerei va fi pentru pace. Republic'a are putiena perspectiva de durata. — Unu circulariu alu lui Arago cátra prefecti d'ice: Membrii fostelor familie domnitorie, in poterea legiloru de la 10. aprilie 1832. si 8. iuniu 1848., nu se potu alege. Decretulu de la 7. februaru 1871. estinde aceste dispusetiuni si a sup'ra familiei Bonaparte. — „Veghiati cu strictetia a sup'ra observării acestoru legi si decrete.”

Genova, 7. febr. Ministrulu de marina a ordonatu a se inarmá indata tote náile pancerate ale marinei italiene.

Londonu, 8. febr. In fine li-a succesu poteriloru a abate pre principele Romaniei de la planulu, de a parasí Roman'a. — Una depesia d'in Constantinopolea a diuariului „Times” raporteza, că Port'a, avendu in vedere situatiunea amenintatiura a Romaniei, va asiedia una armata de observatiune la Sium'a.

Varsiovia, 8. febr. Se accepta infintia-rea mai multoru castre militare permanente.

Bucuresci, 8. febr. Aici se porta mare grige, că Rusi'a va respunde concentrárilor de truppe turcesce cu una demonstratiune militaria la confinie. Caletorii d'in acele parti spunu, că la Prutu se facu miscári mari.

Respansari. Dlui E. B. in Halmagiu, cu summ'a tramisa e refuita restanti'a si s'a facutu prenotare pre jumate annu. — DDloru M. Pl. Siermasiu, — N. G. Chiagu, — I. Pscu, Rupea, — I. F. Beba-V. — A. V. Lascudu, — A. E. Racsi'a, — M. D. St. Giorgiu, — P. R. Logosiu, Nrii reclamati s'au speduitu. OO. DD. prenumeranti sunt rogati a face in viitoriu reclamatuniile indata la tempu, cá-ci la innoirea prenumeratiunei ni-se facu mari incurcature, si nu potemu astfelu controllá cum se cade neci speditiunea neci respectivele officiolate postale unde s'ar' comite neregularitatea. — Dlui Av. M. Scribesci. Nu s'a primita. Vedeti cine e semnatu pre recepisea postale. — Dlui G. R. Sioimosiu. Nrii reclamati s'a tramisu, éra de pre an. c. de la Nr. 5. in susu nu s'a tramisu pentru-cá ati intardiatu si noi n'avemu datin'a d'a tramite fara avisare. — Onorab. Choru vocale rom. Boccea-montana. Mai aveti a supleni 1 fl. si sunteti prenotati pre jumetate de annu, avendu astfelu parte de favorea ce se face invetiatoriloru. — Dlui dr. I. M. Simleu. Am primitu 2. Tm. d'in Vienn'a si 1. Tm. de la Dr. Recensiunea se va face. Si pana ce vi-am poté scrie, primiti multiamita cordiale si salutare: Dlui F. Cast. Turdasiu. Vetii primi cea mai noua ed. — Dlui G. P. St. Ann'a. Aveti 2 fl. bunu pre S. II. Dlui T. A. Berethalom. Quiet. se va tramite. Asemene pentru Pianu, Strugari, etc. Dlui A. A. Ghierla. Rab. ecuival. e numai pre 4 lune, deci aveti a supleni 2 fl. ca să fii prenotati pana in finea lui iuniu. — Dlui Bas. P. Deva. Se va publicá nesmintitu. Dlui I. C. D. in Fagarasiu. Amu primitu. Dlui P. Miosicu in Satulu-Nou. A se adressá per Kolozsvár in Magy.-Lápos (in Transilvani'a).

NB. Am gasitu moscenire una multíme de coresp. d'in cari cea mai mare parte de interessu secund. si locale, cu tote acestea se voru publicá la rondulu loru, de nu intregu, in estrasu. In lunele de érna prisosintia in coresp. in celle de vera séceta mare, éra acum evinemintele polit. ne imbuldiescu, deci ceremu scusa daca unele coresp. ar' aparé prescurtate séu chiaru n'ar' poté aparé.

Propriet., edit. si red. respundiet. : ALES. ROMANU.